

Z
A
P
R
O
S
Z
E
N
I
E
•

ORGANIZATORZY

BIAŁYSTOK 2017

INSTYTUT
FILOLOGII
POLSKIEJ

UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

INSTYTUT Filologii Polskiej Uniwersytetu w Białymstoku oraz Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku zapraszają na III konferencję poświęconą fenomenowi emigracji niepodległościowej po 1939 r. Tym razem proponujemy Państwu dyskusję zasygnalizowaną w podtytule konferencji - wybitne postacie kobiece XX-wiecznego wychodźstwa. Sądzymy bowiem, że w piśmiennictwie naukowym z zakresu tej problematyki niedostatecznie wybrzmiała rola kobiet (pisarek, publicystek, artystek, działaczek politycznych i społecznych, twórczyń instytucji emigracyjnych itd.). Oczywiście powody takiego stanu rzeczy mogą być rozmaite. Prowokacyjnie możemy zaryzykować twierdzenie, że kobiet, które zapisały się w pamięci polskiej kultury na wychodźstwie było obiektywnie mniej niż mężczyzn albo, że ich osiągnięcia były niewystarczająco spektakularne.

Jeśli tak, to warto by się zastanowić, jakie czynniki mogły mieć wpływ na ten stan rzeczy, czy np.: okoliczności historyczne (wojna jako czas „męski”), siła tradycji wzmacniającej rolę kobiety w związku, w rodzinie, partnerstwie czy macierzyństwie, co mogło utrudnić czy uniemożliwić rozwój potencjału kreatywnego? Może diametralnie odmienne warunki życia na obczyźnie, zobowiązania i obciążenia rodzinne? Pytania można by mnożyć. A jednak przecież emigrację polityczną i kulturalną współtworzyło wiele zdolnych, inteligentnych, twórczych kobiet (również takich, które się nie przebiły poza wąski krąg odbiorców, przyjaciół, które się nie zrealizowały, odczuwały gorycz porażki); niektóre pracowały w odosobnieniu, tworząc własne oryginalne warsztaty naukowe i artystyczne, inne starały się być twórczymi właśnie w małżeństwie, we własnej rodzinie, w relacjach rodzicielskich i partnerskich. Niejednokrotnie wykazywały się determinacją w utrzymaniu egzystencjalnego minimum swoich najbliższych, kosztem własnego rozwoju wspierały ambitnych mężów - pisarzy, poetów, polityków, kompozytorów, artystów-plastyków; często żyły w ich cieniu (dla przykładu Halina żona Józefa Wittlina, Tola Korian żona Tymona Terleckiego, Barbara Palester żona Romana Palestra czy Barbara Toporska - żona Józefa Mackiewicza).

Wszystkie zasygnalizowane tu teoretycznie konfiguracje warte są zanalizowania, twórcze i zarazem oryginalne osoby przypomnienia, sprofilowania czy pełniejszego sportretowania. Należy bowiem pamiętać, że doświadczenie emigracyjne miało także charakter inicjacyjny i mogło posłużyć katalizie zmian, niemożliwych w przewidywalnych warunkach własnego środowiska, państwa, wspólnoty. Doświadczenie egzylu może być wszak doświadczeniem wzrostu.

Interesować nas zatem będą mini-studia postaci, przekroje aktywności, portrety o charakterze rozwiniętej noty biograficznej, analizy twórczości, np. „kobiety” autotematyzm, czekamy na omówienia spektakularnych osiągnięć na polu artystycznym, naukowym czy społecznym, na szczególnie interesujące „momenty” biograficzne, wysiłki instytucjonalne, *casusy* życia w cieniu znanego mężczyzny. W przypadku kobiet, które zagościły na dobre w badaniach nad emigracją i zajmują w nich poczesne miejsce (jak choćby Maria Danilewicz Zielińska czy Zofia Romanowiczowa), interesować nas będą mniej znane epizody z życia, interpretacje odświeżające oraz wzbogacające obiegowy obraz postaci.

Pokonferencyjny tom sumowałby nasze rozpoznania i analizy, pełniłby rolę swobodnego kompendium wiedzy, *quasi*-encyklopedii, jak się wydaje wypełniłby istotną lukę w obszarze tematycznym dotąd raczej marginalizowanym czy też pomijanym.

Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu w Białymstoku
Uniwersytet w Białymstoku
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku

mają zaszczyt zaprosić na:

III MIĘDZYNARODOWĄ KONFERENCJĘ NAUKOWĄ

Paryż – Londyn – Monachium – Nowy Jork

*Powrześniowa Emigracja Niepodległościowa
na mapie kultury nie tylko polskiej*

WYBITNE POSTACIE KOBIECE XX-WIECZNEGO WYCHODŹSTWA

Białystok 23-24 X 2017

Na zgłoszenia propozycji tematów wraz z abstraktem czekamy do 30 IV 2017, do 5 VI 2017 poinformujemy Państwa o dokonanych przez nas wyborze tematów spośród nadesłanych propozycji. Natomiast przekazanie dalszych szczegółowych informacji planujemy na początek września br.

Opłata konferencyjna wynosi **400 zł** i pokrywa koszty materiałów biurowych, wyżywienia oraz część kosztów planowanej publikacji (nie zwracamy kosztów przejazdów, służymy pomocą w zakwaterowaniu uczestników konferencji w dowolnym miejscu w mieście).

Do 15 VIII 2017 r. oczekujemy na uiszczenie wymaganej kwoty na konto Uniwersytetu w Białymstoku:

74 1160 2202 0000 0002 4179 4476 (Bank Millennium S.A.) z dopiskiem „Emigracja”.

Organizatorzy:

Dr hab. prof. UwB Violetta Wejs-Milewska _____ **v.wejs.milewska@gmail.com**

Dr hab. Anna Janicka UwB _____ **jannicka@wp.pl**

Dr Ewa Rogalewska IPN/O Białystok _____ **ewa.rogalewska@ipn.gov.pl**

Sekretarz konferencji:

Mgr Agata Stecewicz UwB

adres mailowy: **konferencja.emigracja@gmail.com**

(zgłoszenia prosimy przysyłać na wskazany adres mailowy)

Mgr Sylwia Szarejko UwB

Mgr Wojciech Cymbalisty UwB

Mgr Urszula Trochimowicz UwB

Mgr Ewelina Bajer UwB

Mgr Jolanta Dragońska UwB